

Slutrappport för projektet Skolvägar

Titel: Slutrapport för projektet Skolvägar.

Publikation:

Utgivningsdatum: 2006-01-02

Utgivare:

Kontaktperson: Annika Ohls, VNt

Rapporten sammanställd av: Airis Sae-Tang, VNt

Layout:

Tryck:

ISSN:

Distributör:

Sammanfattning

Projektet *Skolvägar* är ett av delprojekten under huvudprojektet *Hållbart resande i Region Norr*. Vägverket Region Norr har drivit projektet i samarbete med kommuner i Norrbottens och Västerbottens län. Projektet startades hösten 2004 och avslutades våren 2005.

Syftet med projektet Skolvägar var att utforma metoder för att minska antalet tillfällen då barnen skjutsades till och från skolan av sina föräldrar och påverka barnen så att de i högre utsträckning gick och cyklade till skolan på ett trafiksäkert sätt.

Totalt deltog nio låg- och mellanstadieskolor i projektet med varierande upplägg och under olika tidsperioder. Innan projektet startades i skolorna, delades en enkät (förstudie) ut till föräldrarna. En uppföljningsenkät (efterstudie) delades ut efter att projektet hade avslutats. Identiska enkäter delades ut i kontrollskolorna.

Resultat blev glädjande trots att delmålet med att andelen av skjutsande skall ha minskat med 50 % inte uppnåddes, utan ligger mellan 5-15 %. Projektet har fått väldigt positiv respons av både skolorna och föräldrarna, och de flesta av deltagande skolorna kan tänka sig att fortsätta med liknande arbete.

Sammanlagt har de deltagande eleverna bidragit till en minskning av koldioxidutsläpp på 45 ton. De viktigaste framgångsfaktorerna som projektgruppen har kommit fram till är bland annat engagerade lärare som driver arbetet på plats, samarbete mellan skolor och kommunens tekniska kontor samt nätverksträffar för att kunna sprida information, goda och dåliga exempel.

Innehållsförteckning

1	Inledning	5
1.1	Bakgrund	5
1.2	Syfte med projektet	5
1.3	Avgränsning	5
1.4	Genomförande	6
1.5	Deltagande skolor	6
2	Övergripande mål, effekter och nytta	8
3	Projektmål	8
4	Resultat	9
4.1	Boden kommun	9
4.1.1	Fagernässkolan	9
4.1.2	Hedens skola	10
4.2	Luleå kommun	10
4.2.1	Furuparkskolan	10
4.2.2	Ormbergsskolan	11
4.3	Piteå kommun	11
4.3.1	Bergsviksskolan	11
4.3.2	Långskataskolan	12
4.4	Skellefteå kommun	13
4.4.1	Mörö backe skola	13
4.5	Storuman kommun	14
4.5.1	Parkskolan	14
4.6	Umeå kommun	14
4.6.1	Mariebergsskolan	14
5	Resultatsanalys	17
5.1	Måluppfyllelse	17
5.2	Kostnader	17
5.3	Resurser	17
6	Utvärdering	18
6.1	Effekter och nytta	18
6.2	Erfarenheter och förbättringar	19
7	Slutsatser och Rekommendation	19

Bilagor

Bilaga 1: Europakarta

Bilaga 2: Avstånd mellan städerna

Bilaga 3: Tidningsartiklar

Bilaga 4: Förstudieenkät

Bilaga 5: Efterstudieenkät

1 Inledning

Vägverket Region Norr driver projektet ”Hållbart resande i Region Norr” som är ett samarbetsprojekt mellan Vägverket, kommuner i Norrbottens och Västerbottens län, samt övriga aktörer. Projektet startade under hösten 2003. Det övergripande målet är att åstadkomma ett mer säkert och miljöanpassat transportsystem genom att samordna de drivkrafter som finns hos regionens kommuner och andra intressenter.

Minst åtta delprojekt ska påbörjas i regionen under en treårsperiod. Delprojekten ska leda till en ökad användning av miljöanpassade transporter, ökad tillgänglighet, ökad trafiksäkerhet, ökad effektivitet och minskad efterfrågan av resor med motorfordon. Dessutom ska varje delprojekt ha ett tydligt folkhälsoperspektiv.

Delprojektet ”Skolvägar” är ett testprojekt där eleverna på de deltagande skolorna uppmanats att cykla eller gå till skolan istället för att få skjuts av sina föräldrar. Projektet startades hösten 2004 och avslutades våren 2005.

BAKGRUND

Vid låg- och mellanstadieskolor uppstår ofta problem med tät biltrafik morgon och eftermiddag då föräldrar lämnar och hämtar sina barn. När trafiken ökar, försämras trafiksituationen vid skolorna och föräldrar vågar inte längre låta sina barn färdas själva till och från skolan. Detta medför att skjutsandet ökar ytterligare och en ”ond cirkel” har uppstått.

Tillsammans med sex kommuner i Norrbottens och Västerbottens län inledde Vägverket Region Norr ett projekt vars syfte var att minska bilresor till och från låg- och mellanstadieskolor i kommunerna. Idén byggde på att man engagerade eleverna som i sin tur skulle påverka föräldrarna att minska bilanvändningen.

SYFTE MED PROJEKTET

Syftet med projektet Skolvägar var att utforma metoder för att minska antalet tillfällen då barnen skjutsades till och från skolan av sina föräldrar och påverka barnen så att de i högre utsträckning gick och cyklade till skolan på ett trafiksäkert sätt.

Vinsterna med detta skulle vara att trafiksäkerheten och barnens fysiska välbefinnande ökade, samtidigt som miljöbelastningen minskade. Dessutom förväntades skolbarnens och föräldrarnas medvetenhet om trafiksäkerhet och trafikens miljöpåverkan öka.

AVGRÄNSNINGAR

En förutsättning för att projektet skulle fungera är att det fanns ett väl fungerande nät med säkra gång- och cykelvägar i anslutning till skolan. De deltagande skolorna valdes ut med tanke på detta. Andra viktiga faktorer var att de flesta elevernas skulle bo nära skolan och att andelen barn som åkte skolskjuts skulle vara låg.

GENOMFÖRANDE

Projektet ”Skolvägar” startade under hösten 2004 och avslutades våren 2005. Skolorna i Västerbottens och Norrbottens län bjöds in att vara med i projektet. Nio skolor nappade på erbjudandet.

Under våren 2004 anordnades ett ”inspirationsseminarium” för de deltagande skolorna. Vid detta seminarium deltog Åke Ståhlspets från Gävle kommun och en lärare från Hagaströmskolan som tillsammans berättade om Gävles lyckade skolkampanj.

De deltagande skolorna valde att driva projektet med något varierande upplägg och under olika tidsperioder. De flesta startade i samband med höstterminens början och avslutade i oktober/november. I några skolor pågick projektet under hela höstterminen.

I vissa skolor medverkade projektledarna på föräldramöten för att informera lärare och föräldrar om projektet.

Innan projektet startades i skolorna, delades en enkät (förstudie) ut till föräldrarna. En uppföljningsenkät (efterstudie) delades ut efter att projektet hade avslutats. Identiska enkäter delades ut i kontrollskolorna.

Under projektets gång fick barnen varje dag fylla i en resedagbok som visade på vilket sätt de hade färdats till skolan. Den sammanlagda sträckan som barnen gått eller cyklat till och från skolan räknades samman varje vecka och ritades in på en stor Europakarta (bilaga 1). På detta sätt kunde barnen direkt se resultatet av sina resor.

I samband med projektets genomförande, engagerade skolorna föreläsare på olika teman, t ex miljö, trafiksäkerhet och hälsa. Vissa kommuner hade också ett samarbete med cykelhandlare (t ex gratis cykelbesiktning till barnen, rabatt på cykelhjälm).

Ett uppföljningsmöte ägde rum i mitten av februari 2005.

DELTAGANDE SKOLOR

Totalt deltog nio låg- och mellanstadieskolor i projektet, samt tre kontrollskolor.

Kontrollskolorna deltog inte i själva projektet utan användes för att man skulle kunna jämföra resultatet. De skolorna som hade valts ut till kontrollskolor hade liknande förutsättningar som de deltagande skolorna, vad gäller storlek, läge, omkringliggande bebyggelsestruktur mm.

Tabell 1: Deltagande skolor samt kontrollskolor i projektet

Kommun	Skola	Antal elever	Genomförandetid	Antal veckor
Boden	Fagnässkolan	203	v 40 – v 44	5
	Hedenskolan	210	v 39 – v 44	6
Luleå	Furuparksskolan	280	v 38 – v 43	6
	Ormbergsskolan	250	v 43 – v 49	7
	<i>Boskataskolan (kontrollskola)</i>	325		
Piteå	Bergsviksskolan	245	v 36 – v 44	9
	Långskataskolan	116	v 36 – v 44	9
	<i>Norrbysskolan (kontrollskola)</i>	300		
Skellefteå	Mörö backe skola	400	v 38 – v 48	11
Storuman	Parksskolan	133	v 37 – v 53	17
Umeå	Mariebergsskolan	354	v 35 – v 44	10
	<i>Carlshöjdsskolan (kontrollskola)</i>	500		

2 Övergripande mål, effekter och nytta

Det övergripande målet var att i samstämmighet med de transportpolitiska målen utforma metoder för att minska andelen barn som skjutsades till och från skolan och öka motsvarande andel barn som gick och cyklade på ett trafiksäkert sätt till skolan. Detta för att öka trafiksäkerheten och barns fysiska välbefinnande samtidigt som miljöbelastningen minskar.

En önskad effekt på längre sikt är att barnen fortsätter att cykla och gå till och från skolan, även efter det att projektet slutförts.

3 Projektmål

Målen med projektet var:

- Att minska andelen barn som skjutsades till skolan mer än en gång per vecka i de av projektet berörda skolorna/klasserna med 50 %
- Att utveckla metoder för att minska andelen barn som skjutsas till skolan, samt att sprida kunskap till regionens övriga skolor om dessa metoder.

4 Resultat

4.1 Bodens kommun

Två skolor deltog i projektet, Fagnässkolan och Hedens skola, totalt deltog ca 400 barn.

Aktiviteter i skolorna

- Information för personalen på skolorna
- Information på föräldramöten
- Informationsbrev och enkäter skickades hem till föräldrarna
- Information om miljö och hälsa (miljösamordnare och hälsovägledare)
- En ”argumentationskatalog” skickades ut till föräldrarna
- Elevernas resedagböcker sammanställdes av Ulrika Lundberg som var projektsamordnare för både Luleå och Bodens kommun

Bild 1: Cykelbesiktning

4.1.1 Fagnässkolan

Fagnässkolan ligger i ett villaområde, med ett väl utbyggt gång- och cykelnät. En del barn måste korsa vägar på sin väg till skolan. Under fem veckor hade 203 elever cyklat och gått tillsammans till en sträcka på 5 665 km

4.1.2 Hedens skola

Hedens skola har många elever som åker skolskjuts. Tekniska förvaltningen gjorde fysiska åtgärder nära skolan. Projektet genomfördes av 210 elever i under veckorna 39 – 44. Det blev en sträcka på 4 400 km, vilket motsvarade avståndet mellan Boden och Valencia.

Tillsammans har barnen i båda skolorna hjälpt till att spara 2 415 kg koldioxid åt miljön.

4.2 Luleå kommun

Skolorna Furuparksskolan, Ormbergsskolan och Boskataskolan (kontrollskola) deltog i projektet, med totalt ca 500 elever.

Aktiviteter i skolorna

- Information för personalen på skolorna
- Information på föräldramöten
- Informationsbrev och enkäter skickades hem till föräldrarna
- Information om miljö och hälsa (miljösamordnare och hälsovägledare)
- En ”argumentationskatalog” skickades ut till föräldrarna
- Elevernas resedagböcker sammanställdes av Ulrika Lundberg som var projektsamordnare för både Luleå och Bodens kommun

4.2.1 Furuparksskolan

Furuparksskolan valdes på grund av att skolan har en miljö och hälsoprofil. Endast mellanstudieeleverna deltog i projektet, på grund av dåliga gång- och cykelvägar samt många osäkra korsningar. Ca 280 elever deltog i projektet som pågick under veckorna 38 - 43. De flesta elever gick och cyklade till skolan innan projektet startade.

Klasserna jobbade på olika sätt. De fick bland annat rita en karta över vägen mellan bostaden och skolan. Detta bidrog till att flera elever ändrade sin skolväg och slutade gena över trafikerade vägar

Eleverna passerade Sicilien, men kom inte ända fram till fastlandet. Totalt blev det en sträcka på 8 520 km och 2 045 kg mindre koldioxid.

Bild 2: Furuparkskolan hade avslutning med afrikansk dans

4.2.2 Ormbergsskolan

Ormbergsskolan omges av relativt säkra gång- och cykelvägar. Ungefär 250 elever deltog i projektet som pågick mellan veckorna 43 och 49. En cykelbesiktning genomfördes i samarbete med lokala cykelhandlare.

Ormbergsskolan deltog i ett liknande projekt år 2003. Man kunde se en förändring att Ormbergsskolan i år, före projektet startade, hade färre barn som blev skjutsade än före projektet år 2003.

Eleverna tog sig nästan hela vägen hem efter förra årets ”resa” som tagit dem till Sudan. Årets resultat blev 10 480 km och det motsvarade 2 515 kg koldioxid.

4.3 PITEÅ KOMMUN

Tre skolor deltog i projektet i Piteå, Bergsviksskolan, Långskataskolan och Norrbyskolan (kontrollskola). Skolorna valdes ut eftersom de hade bra gång- och cykelvägar, få skolskjutsbarn och engagerade lärare.

4.3.1 Bergsviksskolan

Skolan har 245 elever i förskola – åk 6. Eleverna jobbade med projektet under veckorna 36 – 44. Under dessa veckor hade man gjort på olika sätt, beroende på de olika åldrarna.

Aktiviteter i Bergsviksskolan

- Eleverna 6-8 år jobbade i tre temagrupper
- En grupp jobbade med trafik, skyltar, fordon, trafikregler, m.m.
- Gruppen med temat närmiljö mätte avståndet mellan skola och hem på en stor karta
- Åk 2 lärde sig om miniräknare i samband med projektet
- De större barnen på mellanstadiet lärde sig geografi kopplat till projektets karta och de olika länder man passerade
- Någon klass diskuterade klimatförändringar
- Rörelse, biologi + hälsa, geografi, samhällsorientering och svenska knöts ihop med projektet
- Piteå kommun sponsrade med reflexer

Slutmålet var Aten men eleverna kom lite längre. Med en sträcka på 12 764 km kom de till Bukarest och sparade 3 063 kg koldioxid åt miljön.

4.3.2 Långskataskolan

Långskataskolan är en skola med miljöprofil och där går 116 elever i åldrarna 6 – 10 år. De flesta av barnen bor nära skolan. Projektet genomfördes under veckorna 36 – 44. Det gjordes inte några extra aktiviteter kring projektet utan använde sin vanliga undervisning samt att man hade utedag en gång i veckan där rörelse var en viktig del.

Aktiviteter i Långskataskolan

- Föräldrar informerades om projektet samt att det anordnades ett stormöte för eleverna angående projektet
- Argumentationskatalogen delades ut
- Resedagboken skickades hem varje vecka så att föräldrar och barn skulle fylla i den, för att sedan ta den till skolan
- Föreläsningar om miljö, korta resor och vardagsmotion
- Eleverna fick reflexer från kommunen/BUN
- Temadag ”Kultur kring Medelhavet” med konst, musik, dans och mat i samband med avslutningen

Nice blev slutstationen för eleverna på Långskataskolan, det betydde att de hade cyklat och gått tillsammans till en sträcka på 394 mil, vilket motsvarade 946 kg mindre koldioxid som släpptes ut i Piteå kommun.

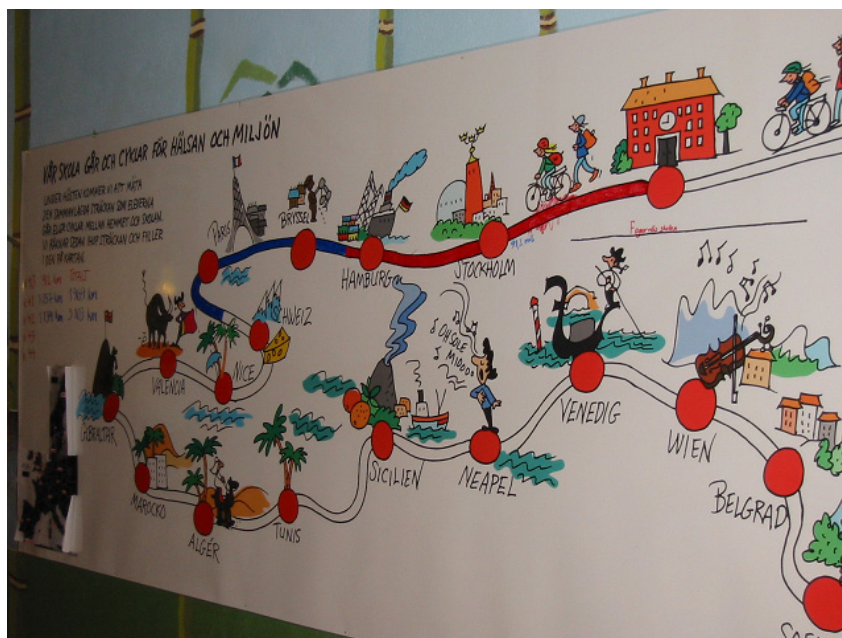

Bild 3: Europakarta

4.4 SKELLEFTEÅ KOMMUN

4.4.1 Mörö backe skola

Skolan har ca 400 elever. Projektet genomfördes i syfte att minska trafikproblem i skolan. Infarten till skolans parkering är högratifierad av varutransporter och föräldrar som skjutsade barnen till skolan.

Aktiviteter i Mörö backe skola:

- Samordning på olika skolämnen
- Elever och lärare gick tillsammans vägen mellan skolan och barnens hem och mätte sträckan
- De yngre barnen fick hjälp av fadderklasserna med att räkna ur sträckor i resedagboken.
- Klasserna fick reflexvästar och stegräknare från Tekniska kontoret
- Temaarbete "här bor jag" med en stor karta sponsrad från Tekniska kontoret
- Skolan sponsrades med cykelhjälm
- Gladiatoren Plexus besökte skolan och berättade om träning, kost och hälsa

Tillsammans hade eleverna under veckorna 38 - 48 gått och cyklat en sträcka på 2 720 mil, vilket motsvarade avståndet mellan Skellefteå och Santiago i Chile tur och retur. Detta medförde att de hade bidragit till att 6 500 kg mindre koldioxid släpptes ut i Skellefteå kommun. Efter projektet minskade andel elever som blev skjutsade av sina föräldrar med 15 %.

4.5 STORUMANS KOMMUN

4.5.1 Parkskolan

Skolan har 133 elever i åk 1 – åk 6. Man hade problem med mycket trafik runt skolan. Andel barn som skjutsades till skolan var ganska stor. Eftersom ingen liknande skola fanns i kommunen hade man ingen kontrollskola.

Eleverna kunde vara med i projektet genom att gå en runda vid skolan på rasterna. Sedan snön kom gjordes promenadslingan till skidspår och barnen kunde åka skidor på rasterna och på fritiden.

Projektet genomfördes mellan veckorna 37 och 53 för att även ha med vintertiden.

Aktiviteter i Parkskolan

- Klasserna jobbade med olika saker; hälsa, miljö och trafiksäkerhet
- Filmen om ”gående skolbussar” visades på ett föräldraråd. Föräldrarna tyckte att det var en bra idé. Idag finns ingen organiserad sådan, men ”samskjutsning” sker.

Resultatet blev en sträcka på 10 334 mil och eleverna tog sig till Belgrad. Ungefär 16 % uppgav att projektet hade förändrat deras sätt att ta sig till och från skolan.

4.6 UMEÅ KOMMUN

4.6.1 Mariebergsskolan

På skolan går ca 350 elever uppdelade i 16 klasser. Skolan valdes ut på grund av att man hade problem med en besvärlig trafiksituation och att det fanns bra gång- och cykelvägar. Den främsta orsaken till att eleverna blev skjutsade till skolan var att föräldrar ”ändå tog bilen till jobbet”. Projektet genomfördes under veckorna 35 – 44.

Aktiviteter i Mariebergsskolan

- Cykelhandlare gav 20 % rabatt på hjälmar och 10 % rabatt på cykelreparationer.
- Två cykelreparatörer besökte skolan och besiktade cyklar. Ambulansföraren Kenneth Gruffman informerade och visade hur cykelhjälm skulle sitta.
- NTF talade om trafiksäkerhet
- Föreläsningar om hälsa och motion
- Projektledaren Britt-Inger Odén berättade för barnen om växthuseffekten, klimatförändringar, luftföroreningar och hur viktigt det var att tänka sig för innan man tog bilen.
- Fotbollstjejen Hanna Marklund föreläste om mat, motion och sömn
- Mixxon hjälmar sponsrade med 16 hjälmar som lottades ut i klasserna
- Lärarna efterlyste information om miljöpåverkan till föräldrarna
- Brev med information om projektet skickades ut regelbundet till föräldrarna
- Några föräldrar gick ihop och bildade en s.k. ”vandrande skolbuss”, där man turades om att följa barnen till och från skolan
- Avslutningen av projektet firades med tårta och besök av fotbollsspelaren Hanna Marklund.

På tio veckor hade eleverna cyklat och gått till och från skolan en sträcka på 1 640 mil. Sträckan motsvarade starten från Mariebergsskolan genom sydeuropa och öststaterna till St. Petersburg i Ryssland. Barnen sparade så mycket som 3 936 kg koldioxid. Efter projektet hade andelen skjutsade elever i årskurs 1 och 3 minskat med 5 – 10 % under både barmark och vintersäsong.

Bild 4: Hanna Marklund pratar om samband mellan mat, motion och att må bra

Tabell 2: Sammanställning av resultatet

Kommun	Skola	Sträcka (mil)	Stad	Koldioxid (kg)
Boden	Fagernässkolan	557 mil	Gibraltar	2 415 kg tillsammans
	Hedenskolan	440 mil	Valencia	
Luleå	Furuparksskolan	852 mil	Sicilien	2 045 kg
	Ormbergsskolan	1 048 mil	Nästan hem från Sudan (fortsatte resan från förra året)	2 515 kg
Piteå	Bergsviksskolan	1 276 mil	Bukarest	3 063 kg
	Långskataskolan	394 mil	Nice	946 kg
Skellefteå	Mörö backe skola	2 720 mil	Santiago i Chile tur och retur	6 500 kg
Storuman	Parkskolan	10 334 mil	Belgrad	24 526 kg
Umeå	Mariebergsskolan	1 640 mil	St. Petersburg	3 936 kg

5 Resultatanalys

5.1 MÅLUPPFYLLELSE

Den metod som använts för att mäta resultatet är före- och efterenkäter. Dessa har skickats ut till föräldrarna i början och i slutet av projektet (Bilaga 4 och 5).

Projektets delmål när det gäller andelen barn som skjutsades till skolan mer än en gång per vecka i de av projektet berörda skolorna/klasserna skulle ha minskat med 50 % har inte uppnåtts. Av enkätundersökningen varierar andelen mellan 5 % och 15 %.

5.2 KOSTNADER

Projektet är ett delprojekt i Hållbart Resande i Region Norr och erhöll därför medel från denna projektbudget.

Projektets totala budget utgjordes 85 000 kr. Denna summa fördelades på de nio medverkande skolorna.

Varje skola hade 7 000 kr till sitt förfogande. Den stora Europakartan kostade totalt 41 700 kr, som fördelades på åtta skolor. Ormbergsskolan använde sin karta från förra året. Skolorna fick 2 500 kr extra för att arrangera en avslutningsfest när projektet slutades.

5.3 RESURSER

Projektet är ett samarbetsprojekt mellan berörda kommuner (kommunens tekniska kontor) och skolor (låg- och mellanstadieklasser), Myndigheten för Skolutveckling och Vägverket Region Norr.

Vägverket Region Norr ansvarade tillsammans med deltagande kommuner i Norrbottens och Västerbottens län för projektets genomförande och finansiering. Andra aktörer var; lärare i de utvalda skolorna, elevernas föräldrar, föreläsare (inom områdena miljö, hälsa och trafiksäkerhet), lokala cykelhandlare, m fl.

Samordning skedde i viss mån med projekten ”Barns skolvägar” och ”Ökad hjälmanvändning”.

Varje kommun/skola hade en projektledare eller kontaktperson som höll i strukturen och organiserade arbetet. Projektledarna hade även hand om information, enkäter, föräldrabrev, lärarbrev mm. Ulrika Lundberg var projektledare för Boden och Luleå kommun. Karolina Haag-Sjöberg var projektledare för Piteå kommun. Britt-Inger Odén var projektledare i Umeå.

Christina Berggren och Sara Olsson var kontaktpersoner på Umeå kommun. Kontaktperson på Storumans kommun var Ralph Johansson. Mona Lindgren (rektor på Möro backes skola) och Bo Öhlund (Skellefteå kommun) var kontaktpersoner för projektet i Skellefteå.

Annika Ohls på Vägverket Region Norr var projektkoordinator. Projektets styrgrupp bestod av Ulf Pilerot och Anders Bylund, VN och Birgitta Lahti, Myndigheten för Skolutveckling.

6 Utvärdering

Under projekttiden ansvarade projektkoordinatören för kommunikationen inom projektgruppen. Kommunikationen har i första hand skett genom möten samt genom telefonsamtal och e-post eller fax. Minnesanteckningar från inspirationsseminariet och uppföljningsmötet skickades ut till alla mötesdeltagare, samt till medlemmarna i "nätverket för ett säkert och miljöanpassat vägtransportsystem". Denna slutrapport skickas också ut inom nätverket.

6.1 EFFEKTER OCH NYTTA

Genom att delta i projektet skulle eleverna gå eller cykla till och från skolan i stället för att bli skjutsade av sina föräldrar. På så sätt skulle trafiksäkerheten och barns fysiska välbefinnande öka samtidigt som miljöbelastningen minskade.

Effekterna har mätts genom enkäter som skickats ut till föräldrarna i början och i slutet av projektet. Samt att man hade ett uppföljningsmöte med representanterna från deltagande skolorna. Nyttorna sammanställs enligt följande.

Tabell 3: Positiva och negativa effekter

Positiva effekter	Negativa effekter
Trafiksäkerheten ökar	Projektform
Koldioxidutsläppen minskar	Ökad arbetsbelastning
Förändrade trafikmiljöer	Snävt tänkande
Kunskap, pedagogik	Skapar inte infriade förväntningar
Etablera nya vanor	Ansvar på barnen?
Uppmärksamhet i media	Vuxna lever inte som de lär
Föräldraengagemang	Känsligt för yttre omständigheter
Ekonomisk vinning	Utanförskap
Piggare barn	
Hälsa/kost – ökad kunskap	
Nya elever/fortsättning	

6.2 ERFARENHETER OCH FÖRBÄTTRINGAR

Projektet Skolvägar genomfördes som ett pilotprojekt. Detta ledde till många nyttiga erfarenheter. Projektet har fått väldigt positiv respons både från skolorna och föräldrarna, och de flesta deltagande skolorna vill gärna fortsätta med liknande arbete.

För att ta tillvara dessa erfarenheter ska resultatet och denna slutrapport spridas i Vägverkets olika nätverk.

De viktigaste framgångsfaktorer som projektgruppen har kommit fram till är enligt följande:

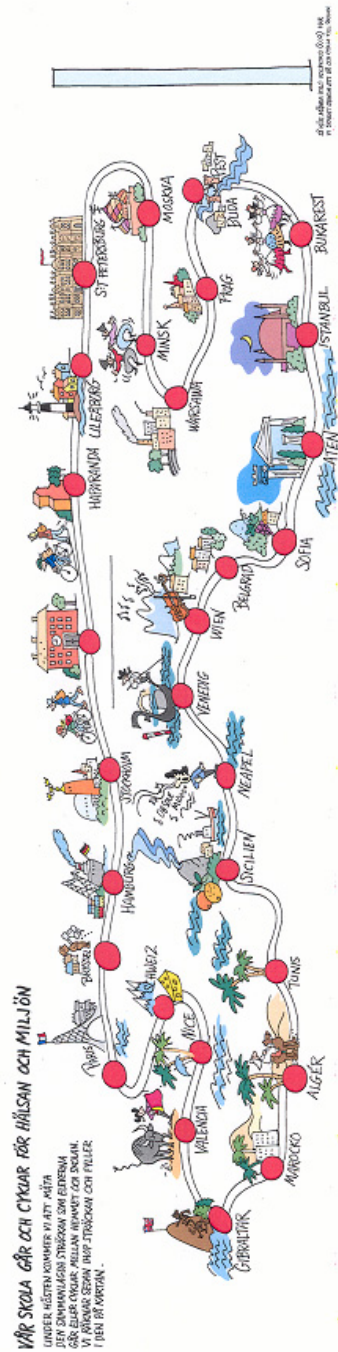
- Engagerade lärare som driver arbetet på plats
- Viktigt med ett tydligt ”startskott” för projektet. De flesta skolor hade en bra avslutning, men ingen tydlig start. En gemensam start vore bra.
- Strategi för att få med föräldrar och skolpersonal i projektet
- Strategi för att slippa utanförskapet
- Få med fler skolor, genom skolcheferna? Information på rektorsträffar mm.
- Samarbete mellan skolor och kommunens tekniska kontor
- Nätverksträffarna – sprida information, goda och dåliga exempel

7 Slutsatser och rekommendationer

Sammanställningen av enkätsvaren visar att andelen av elever som varje dag blivit skjutsade av sina föräldrar har minskat med 5-15 %, vilket är glädjande trots att delmålet (som var satt till 50 %) inte uppnåddes. Sammanlagt har de deltagande eleverna bidragit till en minskning av koldioxidutsläpp på 45 ton.

Det rekommenderas att en uppföljning bör göras ett år efter att projektet slutat för att studera skillnaden av andelen eleverna som skjutsas av sina föräldrar under och efter projektet.

Bilaga 1: Europakarta

Bilaga 2: Avstånd mellan städerna

Luleå	Stockholm	906 km
Stockholm	Hamburg	907 km
Hamburg	Bryssel	596 km
Bryssel	Paris	329 km
Paris	Zürich	629 km
Zürich	Nice	577 km
Nice	Valencia	941 km
Valencia	Gibraltar	780 km
Gibraltar	Rabat (Marocko)	266 km (fågelvägen)
Rabat (Marocko)	Alger	952 km (fågelvägen)
Alger	Tunis	625 km (fågelvägen)
Tunis	Palermo (Sicilien)	312 km (fågelvägen)
Palermo (Sicilien)	Neapel	732 km
Neapel	Venedig	734 km
Venedig	Wien	575 km
Wien	Belgrad	490 km
Belgrad	Sofia	330 km
Sofia	Aten	530 km
Aten	Istanbul	805 km
Istanbul	Bukarest	581 km
Bukarest	Budapest	699 km
Budapest	Prag	525 km
Prag	Warsawa	771 km
Warsawa	Minsk	576 km
Minsk	Moskva	744 km
Moskva	St Petersburg	730 km
St Petersburg	Uleåborg	777 km
Uleåborg	Haparanda	136 km
Haparanda	Luleå	127 km

Bilaga 3: Tidningsartiklar (2 sidor)

Källa: Norrbottens Kuriren 2004-09-04

Källa: Norrländska Socialdemokraten 2004-09-17

Källa: Norrländska Socialdemokraten 2004-11-03

Källa: Norrbottens Kuriren 2004-11-18

Bilaga 4: Förstudieenkät (3 sidor)

Enkät till målsman till elev påskolan

Bra att veta:

Om Ni har fått flera enkäter så beror det på att Ni har fler barn i vår skola och vi ber Er då fylla i en lapp för varje barn.

När Ni svarar på frågor med öppna svar, räcker det att sammanfatta med några ord.

1. Vilken årskurs går Ert barn i?

☐ Sexårsverksamhet	☐ Åk 1	☐ Åk 2	☐ Åk 3
	☐ Åk 4	☐ Åk 5	☐ Åk 6

2. Hur tar sig Ert barn vanligtvis till/från skolan under barmarkssäsong?

(Kryssa i fler alternativ om ni vill)

Till skolan

- ☐ Cyklar eller går 4-5 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 2-3 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 1 dag i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 4-5 dagar i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 2-3 dagar i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 1 dag i veckan
- ☐ Åker buss 4-5 dagar i veckan
- ☐ Åker buss 2-3 dagar i veckan
- ☐ Åker buss 1 dag i veckan

Från skolan

- ☐ Cyklar eller går 4-5 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 2-3 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 1 dag i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 4-5 dagar i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 2-3 dagar i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 1 dag i veckan
- ☐ Åker buss 4-5 dagar i veckan
- ☐ Åker buss 2-3 dagar i veckan
- ☐ Åker buss 1 dag i veckan

Annat:

3. Hur tar sig Ert barn vanligtvis till/från skolan under vintersäsong?

(Kryssa i fler alternativ om ni vill)

Till skolan

- ☐ Cyklar eller går 4-5 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 2-3 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 1 dag i veckan

Från skolan

- ☐ Cyklar eller går 4-5 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 2-3 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 1 dag i veckan

☐ Blir skjutsad med bil 4-5 dagar i veckan	☐ Blir skjutsad med bil 4-5 dagar i veckan
☐ Blir skjutsad med bil 2-3 dagar i veckan	☐ Blir skjutsad med bil 2-3 dagar i veckan
☐ Blir skjutsad med bil 1 dag i veckan	☐ Blir skjutsad med bil 1 dag i veckan
☐ Åker buss 4-5 dagar i veckan	☐ Åker buss 4-5 dagar i veckan
☐ Åker buss 2-3 dagar i veckan	☐ Åker buss 2-3 dagar i veckan
☐ Åker buss 1 dag i veckan	☐ Åker buss 1 dag i veckan

Annat:

4. Hur långt har Ert barn till skolan?

☐ Mindre än 500 m	☐ 500 –1000 m	☐ 1-3 km
☐ 3-5 km	☐ 5-7 km	☐ 7-10 km ☐ längre än 1 mil

5. Om Ni svarat att Ni en eller flera dagar i veckan skjutsar med bil – vad är orsaken till att Ni valt att skjutsa? *(Kryssa i fler alternativ om ni vill)*

- ☐ Det är för långt att gå eller cykla
- ☐ Barnet har ingen cykel
- ☐ Det går fortare att skjutsa med bil
- ☐ Jag skall ändå ha bilen till jobbet
- ☐ Det är för mörkt eller för kallt (under vinterhalvåret)
- ☐ Vägen till skolan är alltför trafikfarlig (skriv gärna vilken väg, övergång, korsning eller sträcka som ni tycker är farlig).

Annat:

6. Om Ert barn cyklar eller går till skolan, har det då *oftast* sällskap?

- ☐ Ja, av förälder eller annan vuxen
- ☐ Ja, av syskon eller kompisar
- ☐ Nej

Kommentar:

7. Känner Ni er trygg med det sätt som barnet färdas till och från skolan idag?

☐ Ja ☐ Nej

Om nej, förklara varför:

8. Känner Ni er nöjd med det sätt som barnet färdas till och från skolan idag?

☐ Ja ☐ Nej

Om nej, förklara varför:

9. Hur upplever Ni trafiksituationen kring skolan?

- ☐ Bra
- ☐ Varken bra eller dålig
- ☐ Dålig
- ☐ Vet ej

Kommentar:

Var snäll och skicka tillbaka enkäten med ditt barn senast

Tack för Din medverkan!

Bilaga 5: Efterstudieenkät (3 sidor)

Enkät till målsman till elev på Fagernässkola

Bra att veta:

Om Ni har fått flera enkäter så beror det på att Ni har fler barn i vår skola och vi ber Er då fylla i en lapp för varje barn.

När Ni svarar på frågor med öppna svar, räcker det att sammanfatta med några ord.

1. Vilken årskurs går Ert barn i?

☐ Sexårsverksamhet	☐ Åk 1	☐ Åk 2	☐ Åk 3
	☐ Åk 4	☐ Åk 5	☐ Åk 6

2. Hur tar sig Ert barn vanligtvis till/från skolan under barmarkssäsong?

(Ange färdssätt för innevarande läsår. Kryssa i fler alternativ om ni vill.)

Till skolan

- ☐ Cyklar eller går 4-5 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 2-3 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 1 dag i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 4-5 dagar i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 2-3 dagar i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 1 dag i veckan
- ☐ Åker buss 4-5 dagar i veckan
- ☐ Åker buss 2-3 dagar i veckan
- ☐ Åker buss 1 dag i veckan

Från skolan

- ☐ Cyklar eller går 4-5 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 2-3 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 1 dag i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 4-5 dagar i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 2-3 dagar i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 1 dag i veckan
- ☐ Åker buss 4-5 dagar i veckan
- ☐ Åker buss 2-3 dagar i veckan
- ☐ Åker buss 1 dag i veckan

Annat:

3. Hur tar sig Ert barn vanligtvis till/från skolan under vintersäsong?

(Ange färdssätt för innevarande läsår. Kryssa i fler alternativ om ni vill.)

Till skolan

- ☐ Cyklar eller går 4-5 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 2-3 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 1 dag i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 4-5 dagar i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 2-3 dagar i veckan

Från skolan

- ☐ Cyklar eller går 4-5 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 2-3 dagar i veckan
- ☐ Cyklar eller går 1 dag i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 4-5 dagar i veckan
- ☐ Blir skjutsad med bil 2-3 dagar i veckan

☐ Blir skjutsad med bil 1 dag i veckan	☐ Blir skjutsad med bil 1 dag i veckan
☐ Åker buss 4-5 dagar i veckan	☐ Åker buss 4-5 dagar i veckan
☐ Åker buss 2-3 dagar i veckan	☐ Åker buss 2-3 dagar i veckan
☐ Åker buss 1 dag i veckan	☐ Åker buss 1 dag i veckan

Annat:

4. Hur långt har Ert barn till skolan?

☐ Mindre än 500 m	☐ 500 –1000 m	☐ 1-3 km
☐ 3-7 km	☐ 7-10 km	☐ längre än 1 mil

5. Känner Ni er trygg med det sätt som barnet färdas till och från skolan idag?

- ☐ Ja ☐ Nej

Om nej, förklara varför:

6. Känner Ni er nöjd med det sätt som barnet färdas till och från skolan idag?

- ☐ Ja ☐ Nej

Om nej, förklara varför:

7. Hur upplever Ni trafiksituationen kring skolan?

- ☐ Bra
☐ Varken bra eller dålig
☐ Dålig
☐ Vet ej

Kommentar:

Ni som skjutsar/skjutsade Ert barn med bil:

8. I vilken utsträckning har projektet påverkat ert skjutsande till/från skolan?

- ☐ Skjutsar mindre
- ☐ Skjutsar lika mycket som före kampanjen
- ☐ Skjutsar mer

Kommentar:

9. Hur har Ert eget bilåkande till/från jobbet påverkats av projektet?

- ☐ Minskat
- ☐ Oförändrat
- ☐ Ökat
- ☐ Kör inte bil till/från jobbet

Kommentar:

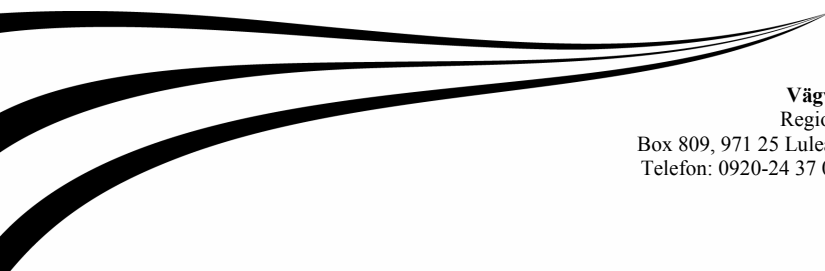
10. Vad tycker Ni om projektet Skolvägar?

- ☐ Bra
- ☐ Varken bra eller dåligt
- ☐ Dåligt

Kommentar:

Tack för Din medverkan!

Enkäten skickas tillbaka till skolan med barnet senast 18 november.

Vägverket
Region Norr

Box 809, 971 25 Luleå. vagverket.lul@vv.se.
Telefon: 0920-24 37 00. Fax: 0920-24 38 30.

Vägverket